

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
4.Bf.344/2011/9.

A másodfokú bíróság **Budapesten, a 2012. év május hó 30. napján** megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben az elsőfokú bíróság ítéletét a vádlottal szemben **megváltoztatja.**

A vádlott által elkövetett 1 rb. életveszélyt okozó testi sértés bűntettének kísérletét (Btk. 170. § (1) és (6) bekezdés) 1 rb. testi sértés bűntettének (Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés) minősíti.

A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt helyesen a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe számítja be.

A vádlott tartózkodási helyének megjelölését mellőzi.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 12.630 (tizenkettőezer-hatszázharminc) forint bűnügyi költséget köteles a vádlott az állam javára megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a 2011. év szeptember hó 5. napján kelt ítéletével a vádlottat emberölés bűntettének kísérlete (Btk. 166. § (1) bekezdés), életveszélyt okozó testi sértés bűntettének kísérlete (Btk. 170. § (1) és (6) bekezdés) és 3 rb. kiskorú veszélyeztetésének büntette (Btk. 195. § (1) bekezdés) miatt halmazati büntetésül 5 év 6 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idejének a kiszabott büntetésbe történő beszámításáról.

A bűnjelek lefoglalását megszüntette, és részben a sértettnek, részben a vádlottnak kiadni, - részben pedig megsemmisíteni - rendelte.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére, illetve a tolmácsolással felmerült bűnügyi költségről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott és a védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség átiratában a védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítás anyagának megfelelő, hiánytalan és pontos tényállást állapított meg, amelyet kellően megindokolt, és amely a felülbírálat során is irányadónak tekintendő. A megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményeit is törvényesen minősítette. A bűnösségi körülmények hiánytalan számbavétele mellett, azokat kellő súllyal értékelte az elsőfokú bíróság, így a kiszabott fő- és mellékbüntetést, annak tartamát is megfelelőnek tartotta az ügyészség, amelynek a lényeges enyhítése nem indokolt.

Erre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét nyilvános ülésen bírálja el - melyen nem vesz részt - és a Be. 371. § (1) bekezdése alapján azt hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen az enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta, egyben kifejtette, hogy az élet és a testi épség elleni bűncselekmények esetében a vádlott terhére megállapított mindkettő cselekmény minősítését tévesnek tartja.

Az 1. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekmény - álláspontja szerint - nem emberölés büntette kísérletének, hanem életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősül, mivel a vádlott nem kívánta a sértett halálát, mindössze ki akarta kergetni a lakásból. Ezen cselekmény közben a tőle elhangzó kijelentések a dühösségét tükrözték. Valójában ezek a kijelentések nem jelentettek a sértett életének kioltására vonatkozó komoly elhatározást. Kiemelte, hogy a vádlott megakadályozhatta volna a sértett menekülését, illetve tovább üldözhetette volna, ha valóban az életére tört volna. Álláspontja szerint a szemből történt kis-, közepes erejű szúrás, illetve a második, lapockát ért szúrás sem alkalmas az ölési szándék megállapítására.

A 2. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény - a védő szerint - ténylegesen súlyos testi sértés büntetteként minősül, az csak látszólag alkalmas az életveszélyt okozó testi sértés kísérletének a megállapítására.

A vádlott a kést valóban a sértett nyakához szorította, azonban vágó mozdulatot nem hajtott végre, csak rá akart ijeszteni a sértettre.

A 3. rb. kiskorú veszélyeztetésének büntetével kapcsolatban kifejtette, hogy a vádlott végig tagadta, hogy a gyermekei a cselekmény elkövetésének idején ébren voltak. Egyébként pedig a féltékenységi motiválta a haragját.

Erre tekintettel ez utóbbi bűncselekmények esetében elsődlegesen felmentésre tett indítványt.

Összességében az általa kifejtettek alapján az első fokon kiszabott büntetés enyhítését kérte, figyelemmel a további időmúlásra, a vádlott büntetlen előéletére és arra, hogy a vádlott cselekményei erkölcsileg méltányolhatóak voltak.

A vádlott az utolsó szó jogán elmondta, hogy sajnálja a történeteket és ismételtelen kifejtette, hogy nem akart a sértettek életére törni, illetve a gyermekeit veszélyeztetni. Megismételte azon védekezését, hogy az 1. sz. sértettel szemben azért vette magához és használta a kést, hogy ne támadhasson rá. Bemutatta a fogvatartása alatt a gyermekeitől kapott leveleit, amelyek azt jelzik, hogy a gyerekek szeretik őt. Végül azon kérte, hogy a másodfokú bíróság úgy enyhítse a vele szemben kiszabott büntetést, hogy azt az előzetes fogvatartásban töltött idővel letöltöttnek lehessen tekinteni.

A védelmi fellebbezés részben - a testi sértés büntette minősítése vonatkozásában - volt eredményes, egyebekben viszont nem bizonyult megalapozottnak.

A másodfokú bíróság a védelmi perorvoslatok alapján eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárásában a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit nagyrészt betartotta, de több esetben kisebb, relatív eljárási szabálysértést követett el. Ezek azonban egyenként és összességükben sem voltak kihatással az ügy érdemi elbírálására, mivel az elsőfokú bíróság a vádlott alapvető jogait az eljárásában biztosította, így az alábbiakban részletezendő eljárási hibák a tisztességes eljárás keretein belül maradtak.

Ekként az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sértett, amikor elmulasztotta értesíteni a tárgyalásról - a vádlott román állampolgárságára tekintettel - Románia Nagykövetségét.

A Be. 238. § (2) bekezdése értelmében a külföldi állampolgár vádlott ellen indult büntetőeljárás során lehetővé kell tenni, hogy a tárgyaláson a külföldi állam konzuli tisztviselője jelen lehessen. Így a Be. 279. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak értesítenie kellett volna a nagykövetséget. Mivel azonban a konzuli tisztviselő a Be. 59. §-a szerinti „segítő”-nek minősül, ezért az értesítés elmaradása

nem korlátozta a vádlott jogait oly mértékben, hogy az az eljárásra lényeges kihatással legyen.

A másodfokú eljárásban az ítélőtábla a nyilvános ülésről szabályszerűen értesítette a román nagykövetséget, képviselője a nyilvános ülésen nem jelent meg.

Ugyancsak eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a vádlott 2011. év július hó 21., illetve 2011. év augusztus hó 26. napján a bíróságra érkezett irattanulmányozási kérelme felől nem rendelkezett, illetve nem tette lehetővé az iratok tanulmányozását számára.

A másodfokú bíróság rendelkezésére állt elsőfokú bírósági iratokból nem állapítható meg olyan ok, ami az irattanulmányozás akadályát képezhette volna, figyelemmel a szeptember hó 5-i tárgyalási határnapra is (különösen a júliusban érkezett kérelemre tekintettel). Az iratokat áttanulmányozva az ítélőtábla megállapította, hogy a nyomozás lezárásakor a vádlottnak lehetősége volt az eljárási szabályoknak megfelelően a nyomozati iratok megismerésére, amely jogával élt is. A bírósági eljárásban pedig a két tárgyalási határnap közötti időszakban - 2011. év május hó 5. és 2011. év szeptember 5. között - a bíróság által beszerzett igazságügyi pszichológiai szakvéleményen túlmenően a korábbi iratanyagban szereplő bizonyítékokhoz képest új bizonyíték nem merült fel. Ekként viszont azt állapította meg az ítélőtábla, hogy ezen eljárási szabálysértés sem volt olyan, amely a vádlott védekezéshez való jogát lényegesen korlátozta volna és lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására. Azzal együtt sem, hogy az elsőfokú bíróság - szintén helytelenül - nem küldte meg az általa beszerzett igazságügyi pszichológiai szakvéleményt a vádlottnak, azt csak a védőnek rendelte kiadni. Ezen mulasztását a következő tárgyalási határnapon a szakvélemény tárgyalás anyagává tételével és az észrevételezési jog biztosításával orvosolta.

Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az ügyész által közölt vádkiterjesztést követően - a további 2 rb. kiskorú veszélyeztetésének büntette vonatkozásában - a vádlottat és a védőt nyilatkoztatta, hogy kéri-e a vád kiterjesztése miatt a tárgyalás elnapolását, azonban a védelem ezzel a jogával nem kívánt élni. Ellenben ismételt eljárási szabályt sértett azzal, hogy a 2. sz. sértett sérelmére elkövetett testi sértés esetében nem állapította meg a Be. 270. § (1) bekezdése szerint azt, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően hogyan minősülhet, holott a vád szerinti súlyos testi sértés büntette helyett, életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérletében mondta ki a vádlott bűnösségét.

Ezen rendelkezésnek nyilvánvalóan a védelem felkészülése érdekében lehet szerepe az ügyben, azonban a vádtól eltérő minősítés megállapítása esetében sem kötelező a védelem előkészítése érdekében a tárgyalás elnapolása (Be. 321. § (4) bekezdés), így a rendelkezésre álló bizonyítás anyagát ismerő védelemnek a védekezéshez való joga csak kisebb mértékben, formálisan sérült, aminek szintén nincs kihatása az eljárás lefolytatására.

Megjegyzzi még az ítéletábra, hogy a 21. számú díjmegállapító végzés nyilvánvalóan tévesen került a keltezés napjával egyidejűleg jogerősítésre is, mivel maga a díjmegállapító végzés csak ezt követően került kiadásra, és az ellen a vádlottnak, a védőnek, az ügyésznek, valamint a szakértőnek természetesen fellebbezési joga volt.

A 2011. év március hó 1. napjától hatályos Be. 85. § (3) bekezdése alapján a tanút a kihallgatásakor már nem kell figyelmeztetni a mentő körülmény elhallgatásának törvényi következményeire, így az erre vonatkozó kioktatása a tanúknak az elsőfokú bíróság részéről téves, azonban ennek nincs eljárásjogi következménye.

A bizonyítási eljárás befejezését megelőző iratismertetés kapcsán rögzíti az ítéletábra, hogy ekörben a már korábban a tárgyaláson közvetlenül megvizsgált, azaz tárgyalás anyagává tett bizonyítékokat, bizonyítási eszközöket nem kell újból ismertetni, továbbá a gyanúsított kihallgatásról készült jegyzőkönyv nem ezen iratismertetés tárgyát képezi, azt a Be. megfelelő szabályai szerint a vádlott kihallgatásakor teheti, illetve teszi tárgyalás anyagává a bíróság. Egyben arra is felhívja az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy az iratismertetést követően rögzíteni kell a jegyzőkönyvben, hogy arra nézve kérdés vagy észrevétel volt-e a jogosultak részéről, ekként ellenőrizhető, hogy az eljárási jogait gyakorolhatták-e vagy sem. Jelen esetben abból, hogy a tanács elnökének kérdésére további iratismertetést nem kértek, végeredményben levonható az a következtetés, hogy az előzőekben említett jogaikban sem voltak korlátozva.

Mindezen hiányosságokon túlmenően az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat alapvetően betartotta, ezért - ahogyan azt már rögzítette - ezeknek a felülbírálatra kihatása nem volt, és a tisztességes eljárás büntetőeljárás szerint értelmezhető szabályainak teljes egészében megfelelt.

Mindemellett az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, részletes bizonyítást vett fel, a vádlotton kívül a tanúkat kihallgatta, a tárgyaláson igazságügyi pszichológus szakértőt rendelt ki és a rendelkezésre álló, tárgyalás anyagává tett bizonyítékokat értékelte.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok köréből azonban a helyszíni szemle jegyzőkönyvében foglalt adatokat ki kell rekeszteni, mivel azt a tárgyalás anyagává nem tette, ellenben annak fényképmellékletéből több, a bizonyítás szempontjából releváns fényképet az eljárásban résztvevők elé tárt, amelyek a helyszíni szemle jegyzőkönyv kirekesztése mellett is elegendő bizonyítékkal szolgáltak a tényállás tisztázásához, ezért szükségtelen volt a másodfokú eljárásban bizonyítást felvenni.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, a mérlegeléséről részletesen számot adott, a megállapításai, következtetései iratszerűek és a logika szabályainak is megfelelnek.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság túlnyomó részt helyes tényállást állapított meg, az csak kisebb mértékben szorul kiegészítésre, illetve pontosításra az iratok tartalma alapján, a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontjára alapítottnan:

- az ítélet 4. oldalán a második bekezdésben azon túlmenően, hogy az elkövetés eszközének a pengehosszúságát leírta az elsőfokú bíróság, szükséges rögzíteni azt is, hogy a kenyérvágó kés teljes hossza 32 cm, a penge szélessége 2,5 cm (a helyszíni szemle fényképmelléklete alapján);
- az ítélet 4. oldalán a harmadik bekezdést ki kell egészíteni azzal, hogy „...a szobából kimenekülő sértettet hátulról, **közepesnél nem nagyobb erővel**, a jobb lapocka tájékon ismételten megszúrta.” (az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján tett megállapítás);
- Az ítélet 5. oldalán a harmadik bekezdésben az elsőfokú bíróság ítélet szerkesztési hiba következtében részben az ítélet indokolásába tartozó, a bizonyítékok értékelését, illetve számbavételét tartalmazó részeket rögzített, amelyek így a tényállásból mellőzendők, illetve ezen tényállási rész részben kiegészítendő, illetve pontosítandó a rendelkezésre álló vádlotti és sértetti nyilatkozatok, valamint az igazságügyi pszichológiai szakvélemény megállapításai alapján, az alábbiak szerint:
„Mindhárom kiskorú gyermek a szobában aludt, az emeletes ágy felső részén az 1. sz. kiskorú sértett, az alsó részén a 2. és 3. sz. kiskorú sértett.

A vádlott hosszantartó csengetésére és a szobában zajló veszekedésre - különböző időpontokban - a gyerekek felébredtek. A két nagyobb gyermek, a 2. sz. kiskorú sértett és az 1. sz. kiskorú sértett hamarabb ébredtek, így mindkét sértett bántalmazását látták, míg a 3. sz. kiskorú sértett, aki később ébredt fel, az édesanyja bántalmazását látta.

Mindhárom gyerek az eseményeket traumaként élte meg, az értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésüket nagymértékben befolyásolta a vádlott cselekménye. Ennek hatására a 3. sz. kiskorú sértettnél az érzelmi, értelmi fejlődésben olyan mértékű károsodás keletkezett, amely a pszichológusi esetlegesen a pszichiáteri kezelést is szükségessé teszi, míg a másik két kiskorú gyermek esetében is szükséges a pszichológusi ellátás”.

Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

Az elsőfokú bíróság a vádlottnak az eljárás során folyamatosan módosított, bár a cselekményeket részben elismerő vallomásaival szemben a két sértett a lényegét tekintve egyező, illetve egymást kiegészítő és részleteiben megerősítő vallomásaira alapította ítéleti tényállását. Mindkét sértett szavahihetőségét erősítette, hogy a sérelmükre elkövetett bűncselekmények ellenére, a vádlottat terhelő vallomásaik

tűzónak nem tekinthetők, csak annyit mondtak el azokban, amit ténylegesen átéltek, illetve láttak (így például az 1. sz. sértett vallotta, hogy amíg a lakásban tartózkodott nem látott sérülést még a 2. sz. sértetten, így arról sem tudott beszélni, hogy miként bántalmazta a vádlott, továbbá a kiskorú gyermekek vonatkozásában sem tudott nyilatkozni, de ugyanígy a 2. sz. sértett is csak az egyik gyermek ébrenlétéről tudott számot adni).

A sértetti vallomások az igazságügyi orvosszakértő véleménye egyértelműen alátámasztotta részben a vádlotti védekezést is.

Azt, hogy mindhárom kiskorú gyermek - bár részben különböző mértékben - tanúja volt a vádlott által elkövetett bűncselekménynek, azt, hogy átérték a traumatikus élményt, az igazságügyi szakértő, klinikai szakpszichológus meggyőző és aggálymentes szakvéleménye bizonyította, amit a 2. sz. sértett vallomása annyiban feltétlen megerősített, hogy a lánya az ő vallomása szerint is látta a történeteket. Meg kell említeni azt is, hogy a vádlott - bár tagadta alapvetően az eljárás folyamán, hogy a gyermekek ébren lettek volna -, azonban kezdetben úgy nyilatkozott, hogy mindhárom gyermek ébren volt, amikor a cselekménye végén feljűk nézett.

Az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakértő, klinikai szakpszichológus tárgyalási szakban történő kirendelésével élt a Be. 86. § (1) bekezdése szabályozta azon lehetőséggel, mely szerint a tizennegyedik életévet meg nem haladott személyt csak akkor lehet tanúként kihallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható. Mivel jelen esetben rendkívűl alapos pszichológus szakértői vélemény született, így a kiskorú gyermekeket nem kellett tanúként kihallgatni. Mindezen terhelő bizonyítékokat a további okirati bizonyítékok is alátámasztották.

A vádlott új szakértő kirendelését kérte arra hivatkozva, hogy az igazságügyi szakértő - a tényállásban egyébként nem szereplő -, régebbi esetekről is beszámolt, melyek szerinte nem valóságok. Az ítéletábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen utasította el ezen bizonyítási indítványt, mivel az nem befolyásolja a tényállás megállapítását, nem arra vonatkozik. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta ítéletében ennek indokolását, ezt az ítéletábla ekként pótolta.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és egy kivétellel törvényes a cselekmény jogi minősítése is. A 2. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekmény minősítése tekintetében a védelmi fellebbezés eredményesnek bizonyult.

A másodfokú bíróság az 1. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekmény emberölés büntette kísérleteként történő minősítésével egyet értett, az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 15. számú Irányelvében foglalt szempontokra és az alanyi és tárgyi oldal vizsgálata alapján a vádlott tudattartamára, az ölési szándékra vont következtetése megalapozottnak bizonyult. Ekként az élet kioltására kétség kívül alkalmas elkövetési eszköz, az erőbehatás nagysága, a támadott, életfontosságú szerveket magában foglaló testtájék, a kitartó

szándék (ami a menekülő sértett ismételt megszúrásából következik), és az ölésre irányuló kijelentés, melyet a vádlott részéről tett is követett, egyértelműen azt jelezte, hogy a vádlott szándéka kifejezetten ölésre irányult, az elkövetési magatartás kifejtésekor kívánta a sértett halálát. A vádlott az 1. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekményt egyenes szándékkal valósította meg. Az eredmény bekövetkezése azonban a sértett elmenekülésének köszönhetően elmaradt, de a sértett a vádlotti cselekmény következtében életveszélyes állapotba került. Ezen jogi indokolásból azonban az ítélőtábla mellőzi azon megállapítást, hogy a vádlott a sértettet megszúrt állapotában magára hagyta, mivel ez a megállapított tényállással ellentétes, ugyanis a vádlott a sértettet nem magára hagyta, hanem a sértett kifejezetten menekült előre és a lakás ajtaját kirúgva sikerült kijutnia az utcára, ahol a sértett már felhagyott az üldözésével.

A 2. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekménynél az elsőfokú bíróság szintén az 15. számú Irányelvben foglaltakra tekintettel helyesen ismerte fel, hogy - a vádlott azon elkövetési magatartásával, hogy előbb a sértett felé szúrt a késsel, melyet a sértett elhárított, majd ezt követően a sértett nyakához szorította azt úgy, hogy azon egy 4 cm hosszúságú, mély metszett sebzés jött létre, amely esetében az életveszélyes sérülés létrejöttének elmaradása az igazságügyi orvosszakértő szerint csak a véletlenen múlt - az igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény szerint is ép tudatú, beszámítási képességgel rendelkező, iskolázott és az általános élettapasztalat birtokában lévő vádlottban fel kellett, hogy merüljön az életveszélyes sérülés okozásának a lehetősége.

A Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében is kifejtette, hogy életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének a megállapításánál nem csak az elkövetés módját, az elkövetés eszközét és a sérülés célba vett helyét kell vizsgálni. Nem mellőzhető annak elemzése, hogy az elkövető tudata átfogta-e az életveszélyes sérülés bekövetkezésének a reális lehetőségét és az ilyen sérülés bekövetkezésébe belenyugodva cselekedett-e. (BH 1997. évi 378.)

Ellenben elmulasztotta mindezekkel összefüggésben megvizsgálni az elkövetés további körülményeit, azt, hogy az előbbieken említettek ellenére a cselekmény kísérleti szakban marad, éspedig befejezetlen kísérletként, amely azt jelenti, hogy a vádlott a maga részéről még nem tett meg mindent a bűncselekmény befejezése érdekében, azaz a cselekményét ahhoz még folytatni kellett volna.

A befejezetlen kísérletnek azért lehet jelentősége, mert további feltételek fennállása mellett felmerülhet az önkéntes elállás lehetősége.

Az elállás önkéntessége azt jelenti, hogy az elkövető alapvetően a saját elhatározásából hagyja abba a megkezdett elkövetési magatartást, annak ellenére, hogy az adott körülmények között lehetősége lenne a bűncselekmény befejezésére. A jelenleg is irányadó bírói gyakorlat szerint ezen esetekben „a külső körülményeknek olyanoknak kell lenniük, hogy azoktól az elkövető a megkezdett cselekményt zavartalanul tovább folytathatná, tehát módja lenne a bűncselekmény

befejezésére, azonban ennek ellenére - saját elhatározásból - mégis visszalép a kísérlettől. Annak egyébként nincsen jelentősége, hogy az ekként saját akaratából, tehát önkéntesen elálló elkövető milyen motívumból indítatva állt el a cselekmény további folytatásától" (BJD 2431.). Nyilván az önkéntességet kizáró körülménynek kellene tekinteni adott esetben azt, hogyha a cselekmény befejezése a sértett védekezésének, harmadik személy közbeavatkozásának, stb. köszönhetően marad el. Ilyen önkéntességet kizáró körülmény jelen tényállás szerint nem állt fenn, ellenben az elállás önkéntes abban az esetben is, ha az a sértett kérése vagy adott esetben az elkövető saját magatartása következményének a felismerése miatt történik.

Az önkéntes elállás megállapíthatósága szempontjából az közömbös, hogy a vádlott addig kifejtett elkövetési magatartása következtében csak a véletlenül múlt, hogy nem következett be életveszélyes sérülés, minthogy ettől független ténykérdés, hogy az életveszélyes eredmény nem következett be és a vádlott cselekménye 8 napon túl gyógyuló súlyos testi sértést okozott a sértettnek. Azaz mindaddig, amíg a kísérlet befejezetlen, az önkéntes elállásra lehetősége van az elkövetőnek.

Az irányadó tényállás mellett a vádlottnak minden lehetősége meg volt arra, hogy a megkezdett bűncselekményt véghezvigye, azaz befejezze, azonban azzal ennek ellenére a sértett kérésére felhagyott. Ezt követően pedig ugyancsak a vádlott volt az, aki mentőt hívott a sértetthez.

Mindezek alapján tehát a Btk. 17. § (3) bekezdésében foglalt azon rendelkezés, hogy nem büntethető kísérlet miatt, akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény befejezése, a vádlott terhére rótt életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérlete vonatkozásában kétség kívül alkalmazandó, mint ahogyan ugyanezen szakasz (4) bekezdésében foglalt azon rendelkezés is, hogy amennyiben a kísérlet már önmagában is megvalósít más bűncselekményt az elkövető e bűncselekmény miatt büntetendő.

Jelen esetben ez azt jelenti, hogy a vádlott az életveszélyt okozó testi sértés büntettének kísérlete helyett a maradék cselekményként megállapítható súlyos testi sértés büntette miatt büntetendő.

Az elsőfokú bíróság foglalkozott jogi indokolásában - a vádlott és a sértett közötti kapcsolatra is figyelemmel - az erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének a megállapíthatóságával, azonban azt helytálló érvekkel vetette el, az abban foglaltakkal az ítélőtábla egyetértett.

A vádlott az eljárás során többször, többféleképpen arra is hivatkozott - így a másodfokú eljárásban utolsó szó jogán is -, hogy a sértett vele szemben támadólag lépett fel, és ezért ment ki a konyhába valamilyen eszközért és tért vissza a sértetthez, az elkövetés eszközével.

A vádlotti védekezés felvetheti a jogos védelmi helyzetre, illetve a vélt jogos védelmi helyzetre való hivatkozást, ami azonban az irányadó tényállás mellett minden alapot

nélkülöz. Emellett a vádlotti védekezésből az is kiderült, hogy a sértettnél eszköz nem volt, ténylegesen a vádlottat nem bántalmazta, így egy ilyen állítólagos támadásra utaló sértetti magatartással szemben az élet kioltására alkalmas eszközzel történő vádlotti fellépés egyébként sem lenne alkalmas a jogos védelmi helyzet fennállásának a megállapítására, mivel az még a vádlotti előadás alapján sem tekinthető a legcsekélyebb mértékben sem szükséges és arányos elhárító magatartásnak.

Az elsőfokú bíróság a 3. rb. kiskorú veszélyeztetésének büntette kapcsán ugyancsak helyes jogi álláspontot képviselt, az ekörben kifejtett jogi indokolást a 11. oldal utolsó bekezdésében annyiban indokolt pontosítani, hogy „a kialakult bírói gyakorlat szerint önmagában az a körülmény, hogy gyermekek jelenlétében, a szemük láttára ilyen súlyos bűncselekményt valósít meg az elkövető, megalapozza a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményének a megállapítását”.

A büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen sorolta fel a bűnösségi körülményeket, azonban azok is kisebb korrekcióra szorulnak, így súlyosító körülményként a vádlott terhére a többszörös halmazatot kell értékelni, míg az enyhítő körülmények között az ölési cselekmények esetében a kísérlet jelentőségét csökkenteni, hogy befejezett és közeli volt. Emellett viszont további enyhítő körülmény a vádlott javára értékelendő további időmúlás.

A büntetés kiszabása körében az sem hagyható figyelmen kívül, hogy az igazságügyi pszichológiai szakvéleményben foglaltak szerint mindhárom kiskorú gyermekre nézve kifejezett traumatikus hatással volt, hogy a szemük láttára súlyos bűncselekményeket követett el a vádlott.

Annak ellenére, hogy a vádlottal szemben egy cselekmény esetében a minősítés, és mindezek alapján ezen büntetési tétel is enyhült, a Btk. 85. § (2) és (3) bekezdése alapján kiszabható halmazati büntetés mértéke változatlanul jelentős, az 5 évtől egy nap híján 20 évig terjedhet. Ehhez képest viszont az elsőfokú bíróság által kiszabott 5 év 6 hónap börtönbüntetés, amely a törvényi minimumot alig haladja meg, valamennyi körülményt figyelembe véve, a cselekmények tárgyi súlyához és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességhez mérten is kifejezetten méltányos büntetés, amelynek további enyhítésére nincs lehetőség.

Az ügyészség nem indítványozta a vádlott szülői felügyeleti jogának a megszüntetését, amely ugyancsak méltányos eljárás a vádlottal szemben, ekként a büntető bíróság sem rendelkezhetett ezen kérdésről, így a vádlottnak lehetősége lesz a jövőben is a gyermekeivel való kapcsolattartásra, ugyanis azt a büntetőbíróság nem korlátozta.

A 2. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény átminősítése folytán a másodfokú bíróságnak külön a bűncselekmény elnevezésével kapcsolatban nem

kellett rendelkeznie, azonban azt megjegyzi az ítéletábra, hogy a hatályos szabályozásnak megfelelő elnevezés az elsőfokú bíróság általi minősítés esetén is testi sértés büntette lett volna, a pontos minősítés nyilván a jogszabályhely megjelölésében kell, hogy megjelenjen.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, azonban pontatlanul jelölte meg. Ezért az ítéletábra azt helyesbítette és a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe rendelte beszámítani.

Az elsőfokú ítélet tényállásának a személyi részéből, illetve a rendelkezésre álló iratokból az állapítható meg, hogy a vádlottnak a megjelölt szám alatti lakás ténylegesen nem tartózkodási helye, így annak megjelölését a rendelkező részből mellőzte az ítéletábra.

Az ítélet egyéb járulékos rendelkezései törvényesek.

A másodfokú bíróság a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Btk. 99. §-a alapján beszámította az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

Az ítéletábra a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Budapest, 2012. év május hó 30. napján

Dr. Czine Ágnes
a tanács elnöke

Dr. Bartkó Levente sk.
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes sk.
bíró

Az elsőfokú bíróság ítélete a másodfokú bíróság ítéletében írt változtatás mellett a vádlottal szemben 2012. év május hó 30. napján jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2012. év május hó 30. napján

Dr. Czine Ágnes
a tanács elnöke

